

Francouzské jezdectvo ve světové válce.

Část třetí.

Pohraniční bitva a ústup.

Operace v Lotrinsku.

Prvního údobí pohraniční bitvy od 17. srpna 1914 zúčastnily se francouzské vyšší jezdecké jednotky, přidělené I. a II. armádě, s dokonalejším úspěchem udržující mezi oběma armádami těsný styk, nutný tím více, že obě působily v rozbíhavých směrech. Obětovně chránily odkryté boky armád a brzdily pronásledování po neblahém dni 20. srpna, ucpavše mezeru vzniklou ve francouzské sestavě v nejcitlivějším místě čepu.

Jezdecký sbor Conneau od 14. do 25. srpna 1914.

(4. náčrt.)

Jezdecký sbor Conneau byl utvořen 15. srpna 1914 z 2., 6. a 10. jezdecké divise pod velením gen. Conneau, velitele 10. jezdecké divise, a byl mu svěřen úkol, aby vpádem do týlu německé VI. armády znepokojoval její tyl a potřel německé jezdecké divise v prostoru Sarrebrück. Jeho postup s II. armádou přes Avricourt na Hertzing byl však 18. srpna zastaven a části 6. jezdecké divise, které vnikly do Sarrebrück, musily toto město vyklidit. Když postup nepřátelských sil ohrožoval vnitřní křídla I. a II. francouzské armády, bylo nutno uložit jezdeckému sboru, aby pečoval o styk mezi oběma armádami a aby chránil jejich boky. 19. srpna prohledalo jezdectvo 2. jezdecké divise údolí řeky Sarre, obě ostatní divise pomáhaly, třebaž marně, v útoku VIII. arm. sboru. 20. srpna brzdil jezdecký sbor protiútok I. bavorského sboru a chránil ústup XVI. armádního sboru. Od 21. do 23. srpna podporoval odpoutání a ústup I. a II. franc. armády a 24. srpna v úporném boji palbou čelil jezdecký sbor útokům dvou něm. arm. sborů tak houževnatě, že se nepříteli za celý den nepodařilo postoupit dále než 5 km a ustupující francouzské armády nebyly znepokočovány.

25. srpna, když francouzská 15. pěší divise pro nedostatek střeliva uvolnila styk armád na silnici vedoucí na Saint-Remy, sesedli

jezdci 6. divise odhodlaně s koní a bodáky zahnali nepřítele až do Rozelieures. Tím byl opět zjedнан styk mezi I. a II. armádou a kotlina Charmeská byla uchráněna záplavy německých vojsk, která, jsouce neúspěchy zdrcena, zastavila zde další postup. Skončiv své poslání, byl jezdecký sbor 31. srpna rozpuštěn a jeho část byla odeslána na levé křídlo, kde byly v chodu právě rozhodující operace.

Operace na levém křídle francouzských armád

od 15. srpna vyznačovaly se úsilím vedeným za tím cílem, aby přerušený styk mezi anglickou armádou a V. francouzskou armádou byl obnoven, aby jejich obnažená křídla byla chráněna a konečně aby se zadní voje ustupujících armád mohly odpoutávat a aby jejich valné voje byly chráněny proti pronikajícímu německému jezdeckvu. Největší zásluhy získal v těchto operacích obětovným zasahováním jezdecký sbor Sordetův.

Operace jezdeckého sboru Sordetova od 16. srpna do 4. září.

(5. náčrt.)

Jezdecký sbor generála Sordeta dostal 15. srpna ve Florennes tři úkoly: chrániti levý bok I. arm. sboru, zvědy na levém břehu řeky Sambre na sever od Namuru a konečně brzditi nepřátelský postup mezi Namurem a Maubeuge. Proto 16. srpna táhl na řeku Sambre. Zde se mu dostalo připomínky hlavního velitele operujících armád, že mu zvláště záleží na zjednání styku s belgickými vojsky v pevnosti Namuru a s polní armádou ležící mezi Louvain a Tirlemontem a že je nutno zastaviti německé jezdeckvo táhnoucí na západ. Táhná přes Fleurus na Gembloux střetl se jezdecký sbor 18. srpna se dvěma divisemi jezdeckého sboru Marwitzova, umístěnými v určeném shromáždění v prostoru Geest-Gerompont a Ramillies-Offus, jejichž dělostřelectvo přinutilo gen. Sordeta, aby se vrátil — přes počáteční úspěchy — za vlastní pěchotu a tu s úspěchem chránil soustředění i operace anglické armády v bitvě u Charleroi, u Cambraile—Château, u Seranvillers a u Masnières tak, že nepřítel upustil od dalších útoků na anglickou armádu. Dostav 27. srpna nový rozkaz od generála Joffra, aby všemi prostředky zastavil pronásledování ustupující anglické armády německým jezdeckvem, soustředil gen. Sordet své divise u Peronne. 28. srpna ponechal 5. jezdeckou divisi u Estrées proti jezdeckému sboru Marwitzovu a III. něm. arm. sboru a s oběma ostatními táhl na Moislains. Cestou se střetl s II., III. a IV. arm. sborem, s nimiž se utkal v boji prodlužovaném až do noci a přes tak značnou přesilu nedovolil jim více úspěchu než získání slabého předmostí. Po boji a pochodech trvajících nepřetržitě přes 24 hodin odpoutal se jezdecký sbor a o půlnoci nerušeně odtáhl k odpočinku do prostoru u Parvillers, neboť síly koňstva i mužstva byly již na kraji úplné vyčerpanosti. S úkolem ochrany pravého boku byl dán k dispozici VI. armády. Aby mohl gen. Sordet tento úkol plnit, aniž by ztratil k smrti vyčerpané koňstvo, utvořil ze schopných ještě koní celého sboru kombinovanou zatímní divisi. Zbytek sboru, který urazil za neustálých bojů

a při špatném zásobování na 1000 km, potřeboval naléhavě odpočinku, podkování a oprav postrojů. Značné ztráty koňstva byly nahrazeny z rekvisicí koní pařížských dostihových stájí.

Operace zatímní divise od 29. srpna do 5. září.

(6. náčrt.)

Zatímní jezdecké divisi dodal každý pluk sboru po jedné kombinované eskadroně. V provádění úkolu ochrany pravého křídla VI. armády gen. Maunouryho zjedнала 30. srpna dotyk s III. a IV. německým armádním sborem v prostoru Chaulnes-Roye a zpozdující jejich postup na řeku Avre ustupovala přes Estrées na Pont-Saint-Maxence ve styku s anglickým jezdectvem. Neúspěch alpinů na sever od Verberie proti Marwitzovu jezdectvu, jehož 4. divise přepadla Angličany u Nery, ohrožuje přerušení styku mezi nimi a VI. armádou. Zatímní divise však zasahuje iniciativně dvěma brigádami a zpomalující německý postup umožní anglickým vojskům nerušený ústup. Jejich ústupem vznikla však značná mezera; ucpati ji dostala za úkol opět zatímní divise. Místo odpočinku po celodenním boji dosáhla po desítihodinném namáhavém nočním pochodu cíle, rozvinula devět eskadron k boji palbou v prostoru Rouvres—Dammarin a získala neobyčejně důležitou zprávu, že německé proudy uhýbají na jihozápad. Podporou útoku VI. armády proti nim ukončila zatímní divise své úspěšné poslání u této armády zahájivši ofensivu proti 3. pěší divisi, kterou gen. Kluck přivedl na pomoc IV. něm. sboru na řeku Ourcq. Večer 5. září připojila se zase k jezdeckému sboru Sordetovu, zaslouživši se desetidenní nepřetržitou činností o VI. i anglickou armádu.

Operace jezdeckého sboru Conneau s V. armádou od 1. do 5. září 1914.

(7. náčrt.)

Jezdecký sbor Conneau byl utvořen v prostoru u Epernay z 8. jezdecké divise o dvou brigádách, z 10. jezdecké divise zesílené jednou brigádou 2. jezdecké divise, z pěšího pluku 45 a z jednoho jezdeckého pluku spahiů s úkolem udržeti přechody přes Marnu v Château—Thierry a tím chrániti ústup levého křídla V. armády na jižní břeh řeky.

V provádění tohoto úkolu se střetla 2. září 8. jezdecká divise v Château—Thierry s německým IX. armádním sborem, který rychle předešel německou II. armádu. A tu, místo aby alespoň obsadila a udržela příchody od mostu přes Marnu, sbíhající se v Nesles, ustoupila na Essies a tím odhalila levý bok XVIII. armádního sboru. Na její místo byla tedy 3. září vyslána 10. jezdecká divise do Condé-en-Brie, která vysunula jednu z tří brigád do Nesles.

Generál Conneau, zesílený ještě 4. jezdeckou divisi, dostal zároveň úkol, aby vrhl nepřítel na řeku Marnu. Na to bylo však již pozdě a jezdeckému sboru nebylo než vrhnouti se proti německé I. armádě a zdržovati její postup, aby nedosáhla dříve řeky Seiny než ustupující francouzská V. armáda. Jezdecký sbor Richthofenův však na pravém křídle značně znepokojoval ustupující proudy a

trény, takže záložní divise tam ustupující musily býti vystřídány XVIII. arm. sborem a jezdeckému sboru bylo na 4. září důrazně uloženo, aby nejen sám zdržoval postup nepřítele na jih od Marny, ale aby i na pravém křídle podporoval materiálně i morálně XVIII. arm. sbor, který činy jezdeckta potřeboval morálního povzbuzení.

Proto se jezdecké divise vrhly nejdříve na nepřítele útoky a až do noci zadržely na říčce Pt. Morin křídelní arm. sbory I. a II. německé armády a teprve, když jim hrozilo nebezpečí obchvatu, přemístily boj na zdrženou na říčku Gd. Morin, na níž připravily mosty k zničení. 5. září zabránily německému jezdecktu přechod přes řeku až do příchodu pěších divisí a usnadnily tak 35. francouzské pěší divisi, která byla na pokraji záhuby, klidný ústup. Splniv zde své poslání, musil jezdecký sbor rychle táhnouti na jihozápad, kde rychlý postup 9. německé jezdecké divise a IV. armádního sboru vážně ohrožoval levý bok XVIII. francouzského armádního sboru.

Do konce 5. září dosáhl tak jezdecký sbor prostoru Provins, kde se mezitím francouzské pěší divise zachytily a s anglickým jezdecktem obnovily souvislou frontu, aby zahájily 6. září bitvu, které se francouzský jezdecký sbor činně zúčastní, ačkoliv jejich koně jsou neustálými operacemi od 15. srpna značně unavení a početní stavy eskadron poklesly na 80 šavlí.

Jezdeckto armádních sborů za ústupu.

(8. náčrt.)

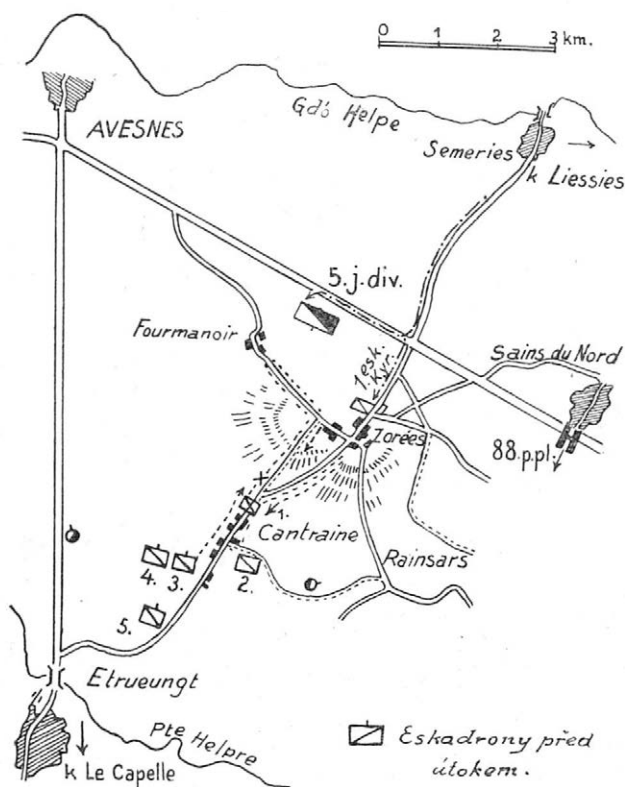
Také jezdecké pluky přidělené jednotlivým armádním sborům vynikaly za ústupu hrdinnými činy, aby zachraňovaly ustupující armády. Alespoň jeden z příkladů budiž uveden:

10. husarský pluk, nocovav 25. srpna v hotovostním ubytování v Sains v dotyku s 5. německou jezdeckou divisí, která byla v Liessies, má 26. srpna úkol chrániti východní bok 35. a 36. pěší divise, ustupující s V. armádou z Avesnes na La Capelle. Když v 9 hod. dosáhl husarský pluk prostoru u Cantraine, chráněn 1. eskadronou jako zadním vojem v Zorées, hlásila mu tato eskadrona; že na ni narazila německá kyrysnická eskadrona, kterou atakou zahнала a pronásleduje na Fourmanoir.

Protože však proti Fourmanoir postupovala celá 5. německá jezdecká divise, upustila 1. eskadrona od dalšího pronásledování, jsouc ohrožována v svém pravém boku, zjedнала dotyk a stáhla se na Cantraine. Mezitím vyrazila z Cantraine 2. husarská eskadrona na Zorées a vyhnávši odtud německé kyrysníky, ustoupila rovněž na Cantraine, jen aby se kryla proti nepřátelským kulometům. Zatím již velitel pluku osobně přivedl 3. eskadronu a umístiv část 4. eskadrony na okraji vesnice jako záchytnou jednotku, doráží atakou na stále početnější německé jezdeckto. Teprve německá dělová palba donutila francouzské husary, aby přerušili boj koňmo a ustoupili na řeku Helpe, aby tam obsadili a udrželi most.

Dvě čety, ponechané na bojišti, postačily, aby z Cantraine byli odvezeni ranění a aby bylo schytáno asi 60 koní.

Náčrt 8.

Ataka 10. husarského pluku u Zorées.

Tato skvělá ataka, jediná z celého tažení, která byla vedena na obou stranách s většími početními stavy — 2 francouzské eskadrony proti 3 německým — stála francouzské husary 45 mužů a 42 koní. Dokázala podle úsudku samých Němců, že zvítězily „krátké šavle malých Francouzů na arabských kočkách proti dlouhým kopím velkých německých kyrysníků na vysokých koních“.

Tato rozhodná operace měla velký úspěch, neboť morálně působila na německou 5. jezdeckou divisi tak, že tento den zastavila další postup, ačkoliv jí byl dán cíl pronásledování V. francouzské armády značně vzdálený: Catillon.

Část čtvrtá.

Armádní jezdeckto v ofensivní bitvě.

2. jezdecký sbor v bitvě ve Flandrech od 28. září do 11. listopadu 1918.
(9. náčrt.)

Koncem září, v říjnu a v listopadu r. 1918 operuje francouzské jezdeckto s francouzsko-belgickou armádou, jejíž ofensiva postupuje

od Yprú na Brusel; naskýtá se mu často příležitost vyraziti a rozvinouti svou činnost; z rozličných důvodů však, které prostudujeme, vyráží jezdecktvo buď příliš pozdě nebo z daleka a narážejíc tak na nové odpory, nedosahuje úspěchů až do doby, kdy nepřítel, jehož fronta konečně povoluje na všech stranách, žádá o příměří.

Přehled pokusů zasáhnouti do bitvy jezdecktvem v této periodě ke konci války skýtá nám ponaučení, které je si třeba zapamatovati.

Bitva o flanderský hřeben od 28. září do 3. října 1918.

Flanderskou skupinu armád pod velením krále belgického tvoří belgická armáda, jedna francouzská a jedna anglická armáda. Tato skupina armád má dobyti hřbetu Gheluvelt—Passchendaele, Clercken a proniknouti na řeku Lys. Po dobytí hřbetu Passchendaele má započítí využití úspěchu jezdecktvem; Francouzové mají druhý jezdecký sbor o 3 divisích: 2., 4. a 6. V operačním plánu bylo předvídáno:

Umožní-li vývoj útoku a desorganisace nepřitele, aby jezdecktvo mohlo přejíti vlastní pěchotu nebo alespoň po úplném dobytí hřbetu Staden—Passchendaele, bude úkolem jezdeckého sboru, aby zabránil a brzdil příchod posil, které by mohl nepřítel přivéztí od východu neb od jihovýchodu, dále, aby kryl pěchotu proti všem náhlým útokům, aby jí byl umožněn manévra a zaujetí bojové sestavy, a konečně, aby později pronikal čile přímo na severozápad, přerušuje síť nepřátelských komunikací a pronásleduje nepřitele na Gand k holandským hranicím.

Činnost jezdeckého sboru tedy směřuje na Gand; 6. jezdecká divise ve středu po ose: Thielt, Gand, 4. jezdecká divise stupňovitě do prava po ose Ingelmünster—Deynze, 2. jezdecká divise stupňovitě do leva, po ose Hoglede—Aeltre.

Belgické jezdecktvo má směr na Clercken—Thourout—Bruges. Terén této předvídané činnosti je rozsáhlé pole spojených granátových jam naplněných vodou; silniční síť zmizela. Nebylo to tedy nikterak lehké pásmo k postupu jezdecktva; k tomu ještě od samého začátku bylo jezdecktvo ponecháno tak daleko vzadu, aby prý byla jistota, že jeho příchod nebude lze pozorovati. Skutečně také kromě 6. jezdecké divise, jejíž předsunuté části byly u Boesinghe, zůstalo ostatní jezdecktvo mezi Houtkerque a Harzele asi na 20 až 30 km za frontou.

Prolomení nepřátelské fronty; opožděný příchod jezdecktva.

28. září bylo dobyto prvních cílů. Již v 8 hod. překročí belgické voje flanderskou posici, na níž byl útok předvídan až v 10 hod. 30 min. V 11.45 hod. byla německá posice vážně ohrožena, neboť lesa Houthulst bylo dobyto a Poelcappelle byla daleko překročena. A nyní má jezdecktvo postoupiti kupředu. Předvoj 6. jezdecké divise na Langemark, hlavní voj na Boesinghe; 2. jezdecká divise přichází do Proven; 4. jezdecká divise sedlá koně. Zdá se, že nyní uhodila hodina využití úspěchu. Vzhledem k své pochybené počáteční sestavě není však jezdecktvo s to zasáhnouti.

Brzy poté Belgičané, kteří vyvinuli vážné úsilí, byli zastaveni; za noci zůstávají upoutáni západně od lesa Houthulst, před Paschendaale, v Becelaere a v Zandvoorde. 29. září pokračuje útok jen pomalu, neboť možnost překvapení minula. Večer byl překročen hrbet flanderský. 4. jezdecká divise je východně od Yprů, 6. mezi Langemark a Boesinghe, 2. jezdecká divise západně od Yprů. Na celé frontě narazila belgická pěchota na hradbu palby samočinných zbraní. Proto vydává hlavní velitel operujících armád nové dispoziční a máje dojem, že brzy rozdrobí nepřátelský odpor, utvoří skupinu ze VII. francouzského armádního sboru, z belgických divísí a z jezdeckého sboru s úkolem prolomiti německou frontu mezi Lichtervelde a Roulers a využití úspěchu na Gand. Nepřítel však 30. září ustoupil a v 15. hod. předvoje jezdeckta, překročivše vlastní pěchotu, narazily před Roulers a jižně na silnou čaru odporu. Proto byla znovu zasazena pěchota, ale ani ona nemůže tento odpor zdolat. Protože dni 1., 2. a 3. října minuly marnými pokusy postoupiti směrem na Hooglede, byla nutná nová bitva, aby byl nepřátelský odpor zdolán. Jezdecktvo bylo přesunuto na západ od Yperlee.

Bitva u Roulers od 14. do 19. října 1918.

14. října byla ofensiva obnovena. Hlavní útok byl veden po ose Hooglede, Thield, Gand, obchvacující Roulers od severu; druhý útok šel směrem na Thourout, Bruges; třetí pak směrem na Isegghem a poslední konečně na Courtrai.

2. jezdecký sbor byl za noci přesunut ke kanálu yperskému tak, že 6. jezdecká divise byla umístěna za 34. armádním sborem na západ. Boesinghe, 2. jezdecká divise za 7. sborem, mezi Boesinghe a Ypry, 4. jezdecká divise za belgickými divisemi západně od Yprů. Každá jezdecká divise vysunula jednu brigádu blíže k nasazeným pěším divisím. Tak jako předtím zůstává jejich úkolem dosáhnouti řek Lys a Escout pod městem Gand: 2. divise po ose Thielt—Deynze—Gavere, podporována napravo 4. divisí po ose Roulers, Gruysbauten, Audenarde a nalevo 6. divisí po ose Staden, Lichtervelde, Gand. Belgické jezdecktvo mělo vyraziti na Thourout.

Směrnice velitele 2. jezdeckého sboru pravily: „Činnost 2. jezdeckého sboru musí býti do krajnosti ofensivní. Každá jezdecká část, překročivši vlastní pěchotu, musí míti jen jednu myšlenku, a to proniknouti kupředu co možná nejrychleji a nejdále, lámajíc a obchvacujíc odpory, na které narazí.“

„Jezdecká divise nesmí váhati dát sesednouti částem nutným k zdolání místních odporů a k otevření cest jednotkám, které zůstaly v sedle.“

Avšak 14. října nepřekročila pěchota čaru Gits—Beveren—Isegghen. Nemůže tedy jezdecktvo vyraziti, poněvadž průlom nebyl proveden, ač bylo zajato na 9000 nepřátel. Nepřítel, na něhož na celé frontě bylo útočeno, byl sice zahnán, ale nikoli rozeznán.

15. ráno se již zdálo, že nepřátelská fronta je ořtesena a je řidší; jezdecké hlídky, následované vlastními předvoji, postupují tedy na Gitsu, Ardoye; Cachtem a Ardoye bylo dobyto částmi 2.

jezdecké divise. Dne 16. října nastal všeobecný útok; postup byl snadný, protože se v noci nepřítel odpoutal. V 8 hod. překročuje jezdecktvo vlastní pěchotu, ale končí před novou čarou odporu, umístěnou na silnici Bruges—Ingelmünster. Pěchota k ní dochází v poledne.

17. října ustupují Němci dále, ale v 10 hod. zarážejí opět postup kulometry západně od Thieltu.

18. října útočí 7. a 34. armádní sbor na celé čáře; jejich útok však selhal. 19. ráno lze se přiblížit k řece Lys a ke kanálu z Deynze do Eecloo, protože nepřítel ustoupil. Německé zadní voje sehrály svou roli dokonale. Prostor u Bruges byl Němci vyklizen. V 11 hod. bylo zastaveno jezdecktvo nepřítelem na řece Mandel, jejíž mosty byly zničeny. Pěchota, dorazivší za jezdecktvem, dobyla obchvatem Wackenu, dosáhla řeky Lys u Gothem a Grammene a tam překročila řeku po mostech ve Verry, zřízených jezdecktvem. Poněvadž se nepřítel uspořádal na pravém břehu řeky Lys, bude zapotřebí několika dní k přípravě mohutného útoku. Proto byl jezdecký sbor přesunut do prostoru mezi Ingelmünster—Pitthem.

Bitva na řece Lys od 25. do 31. října 1918.

Útok podniknutý 25. října usnadnil přechod přes řeku Lys. Ale obnova mostu vyžadovala času. Nepřítel nevyčkav jejich nového ohrožujícího úderu, ustoupil a chránil se zadními voji. Spojenecká vojska dosáhla Cruyshautem a Anseghem. Jezdecktvo zůstalo vzadu, ježto velitelství zamýšlelo zasaditi je až po přechodu přes řeku Escaut.

Jen obrněné automobily jezd. sboru vyrazily na východ. Jeden oddíl obrněných automobilů, překročiv pěchotu, a v Herlegen jednou baterií 77 mm a 2 děla 105 mm. 1. listopadu vnikl samojediný do Audernade. Jiný oddíl vyčistil řeku Lys až po okraje měst Gand. Do tohoto města vtáhla potom belgická armáda.

Bitva na řece Escaut od 8. do 11. listopadu 1918. Příměří.

Armáda von Quast zůstala na hrotu vydutého oblouku u Tour-nai. 8. listopadu útočila spoj. vojska čelně, aby mohla překročiti řeku Escaut. 7. armádní sbor dosáhl Melden. 9. listopadu postoupil jezdecký sbor svými předvoji až na řeku Lys, 10. listopadu až na řeku Escaut. Valné voje následovaly: 4. divise do Deselghem, 6. do Cruyshautem, 2. do Ingelmünster; v poledne překročil předvoj 6. jezdecké divise řeku Escaut u Eyne, 4. divise dorazila do Elsegem. Valné voje postoupily na řeku Escaut.

Využití úspěchu po překročení řeky Escaut bylo ustanoveno na 11. listopad. Jezdecký sbor dostává za úkol postoupit nejdříve na řeku Dender, potom na řeku Senne a využít úspěchu ve směru na Brusel a tím dovršit rozvrat protivníkův.

V čele má jeti 6. a 4. divise; 6. přes Sottegem—Ninove na Brusel, 4. na Nederbrakel, Grammont, Hal; 2. divise má následovat za 4. divisí.

Tato sestava se výhodně hodí k útoku a také k obklíčení nepřátelských odporů. Instrukce, které vydal velitel jezd. sboru, praví: „Divise využijí co nejvíce komunikační sítě a pošlou dopředu čtyř obrněných automobilů podporované co nejtěsněji eskadronami, cyklisty a dělostřelectvem po každé použitelné ose, aby tak zaplavily terén, oblily veškeré odpory a zužtkovaly sebe menší trhliny v nepřátelské sestavě. Umlčí kulometná hnízda, aby zvětšily průlom. Sousední odpory zdolají obchvatem, aby průrvou, takto zvětšenou, hnali vpřed nové pronásledující části. Bude-li třeba, dají čelní jezdecké divise bez otálení sesednouti k boji valnou část svých sil, aby zlomily přechodné odpory, aniž vyčkávaly příchodu pěchoty do boje. Další využití úspěchu přísluší jednak jezdecké divisi druhého sledu, jednak částem těchto divisí ponechaným v sedle. Za operace nebude čelní divise, která pokročila nejdále, otáletí a zakročí částí svých sil i v pásmu sousední divise.“

Tento doklad z 9. listopadu obsahuje stručně vše, čeho je potřeba k manévru využívání úspěchu a pronásledování jezdecktvem. To jest: vyhledávání trhliny, rozšiřování je obchvatnými útoky, zdolávání mohutnou palbou vyskytující se odpory, udržování jednotky na koních k pokračování v pronásledování, souhru jednotek, které zdolávají odpory zdržující sousedy, nadhánějící si je z týlu.

V noci s 10. na 11. listopadu dokončily předvoje přechod přes řeku Escaut. V tomto okamžiku byly operace zastaveny, neboť bylo prohlášeno příměří. Tyto předvoje překročily 11. listopadu v 11. hod. pěchotu. Jedna brigáda právě vnikla do Grammont, druhá dosáhla bojem řeky Dender. Dále jižně doleji angličtí jezdci do Lessines. Mosty přes řeku Dender nebyly porušeny, ani na křižovatkách cest, zde již nebyly jámy od střel a min. Cesta do Bruselu byla volná. V hlavním městě Belgie němečtí vojáci již vypověděli poslušnost svým důstojníkům — zavládla revoluce.

Z tohoto údobí války plyne nám značné poučení. Nejprve si povšimněme, že jezdecktvo operovalo v nepříhodném terénu, brázděním četnými širokými vodními toky a kanály. Nepřítel tedy mohl snadno svůj odpor, opěťovanými útoky lámaný, postupně obnovovati. Než proti tomu francouzské jezdecktvo nikde nenalézalo podmínek, které by mu v jeho činnosti napomáhaly. Na počátku operací bylo umístěno příliš vzadu. Po prvním úsilí bylo odesláno opět daleko zpět jako přítěž, majíc rozkaz zakročiti teprve po přechodu přes řeku Escaut, mezitím co se vhodná příležitost mohla naskyt-nouti západně od této řeky. To jest opětne jeden z důvodů, proč se jeho úloha, která byla sama o sobě již nesnadná proti protivníku, který dovedl manévrovati svými zadními voji, stala ještě obtížnější.

Teprve 11. listopadu bylo jezdecktvo uvedeno ve výhodnou situaci, z které mohlo samo číhati na vhodnou příležitost. Toho dne bylo již však pozdě.

O úkolu, který jezdecktvo očekával, kdyby nepřátelství bylo trvalo dále, bud' zde uvedeno toliko mínění maršála Haigha, jak je vyslovuje v hlášení z 2. března 1919:

„Ráno v den příměří postupovaly dvě anglické jezdecké divise na východ od řeky Escaut. Než je došel rozkaz, aby se zastavily,

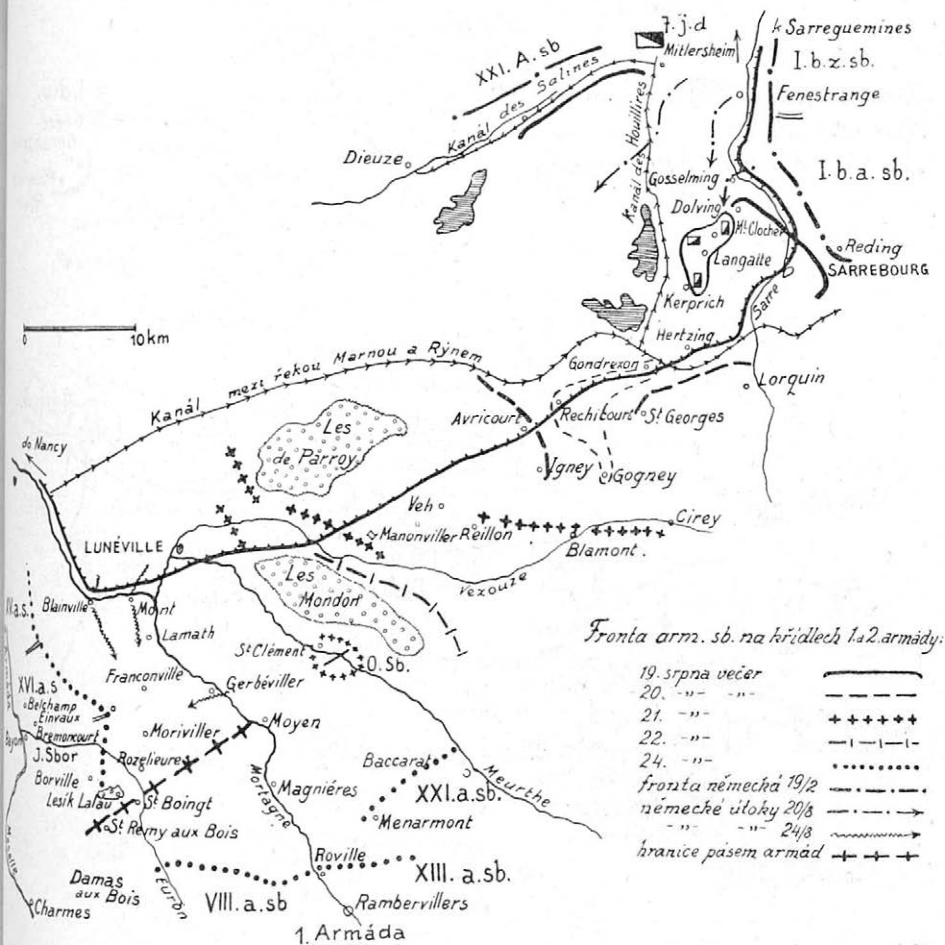
pronikly již 16 km před vlastní pěchotu; není pochyby, že by se nepořádný ústup nepřítele byl zvrhl v rozvrat, kdyby bylo jezdecko smělo pokračovati v postupu.“

Za těchto pokusů jezdeckva, vyraziti do volného terénu, osvědčovaly se obrněné automobily při opětovných útocích v krajinách, kde je hustá komunikační síť a kde jsou četné kryty.

Operace v Lotrinsku.

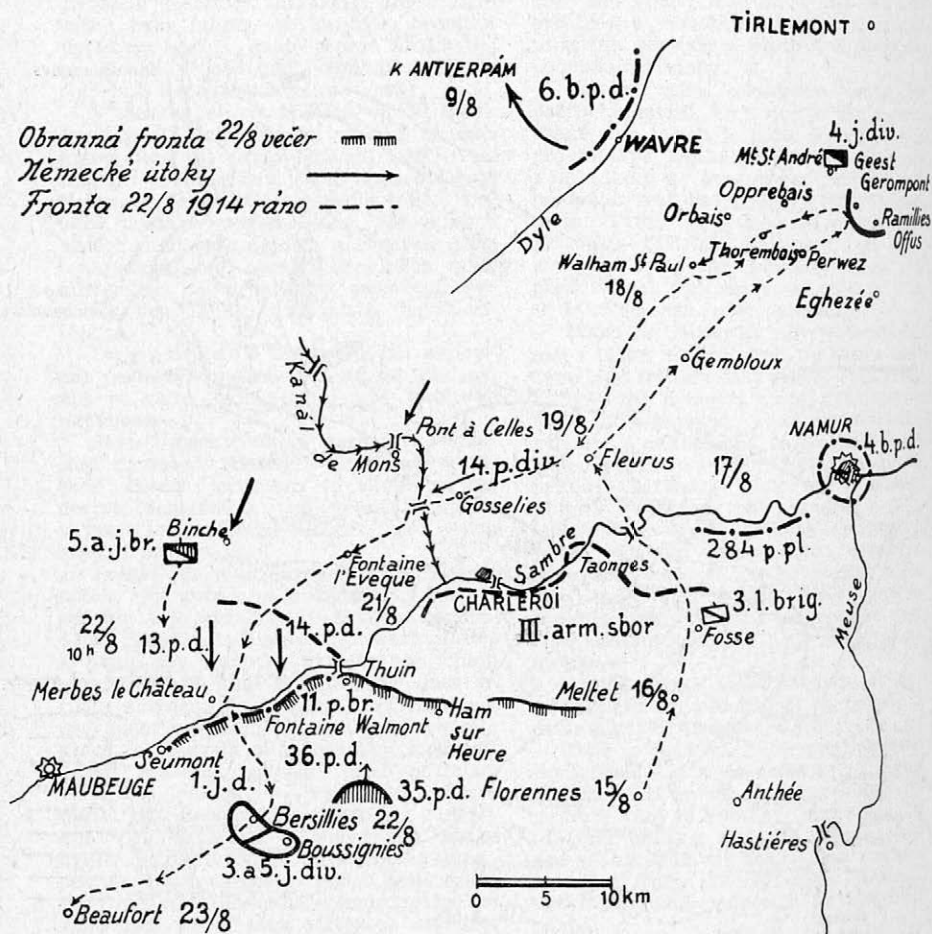
Jezdecký sbor Conneau za ústupu od 20. do 25. srpna 1914.

K. Blánku pplk. gšt. R. Kučery: Franc. jezdeckto ve svět. válce. — Část III.

Vojenské rozhledy (Jezdecké rozhledy), roč. XII. (1931), čís. 10.

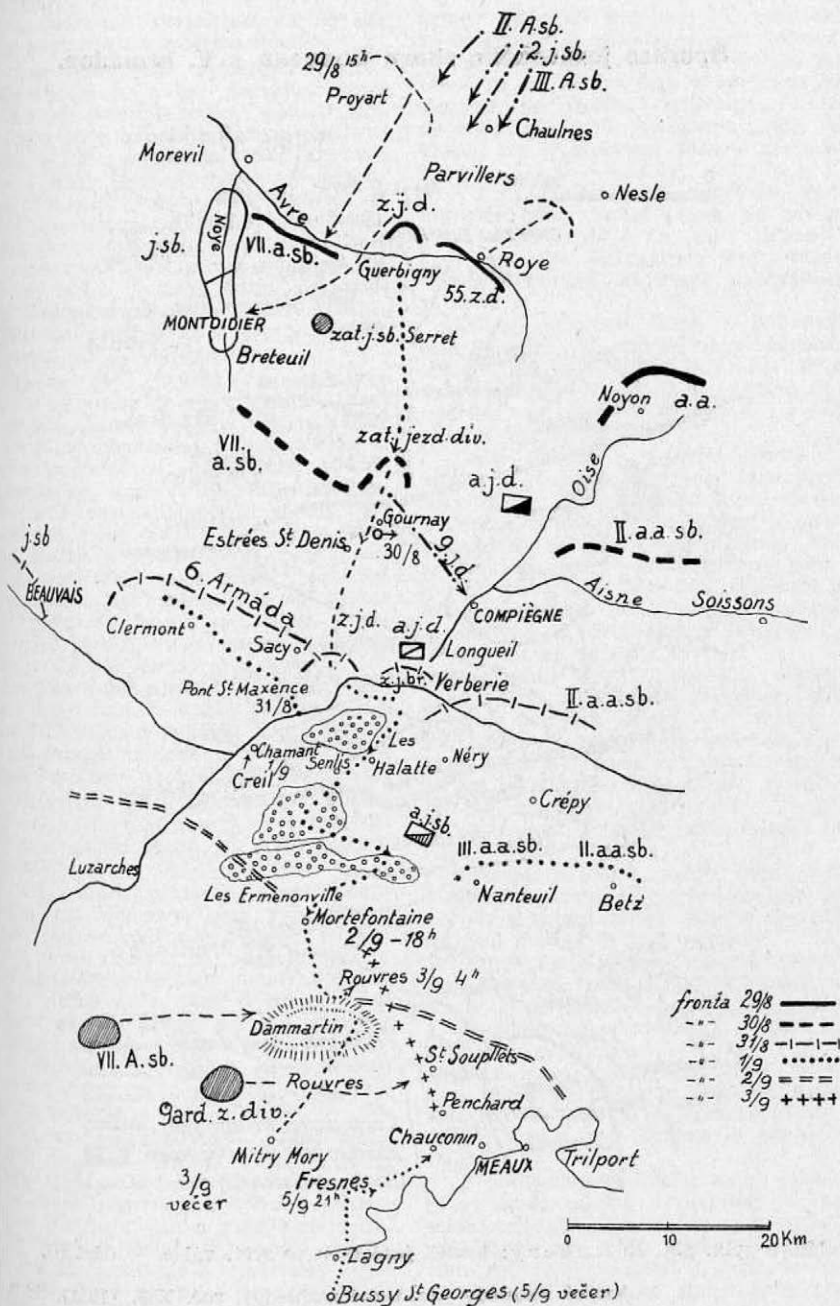
Jezdecký sbor Sordetův na levém křídle.

K článku pplk. gšt. R. Kučery: Franc. jezdeckvo ve svět. válce. — Část III.

Vojenské rozhledy (Jezdecké rozhledy), roč. XII. (1931), čís. 10.

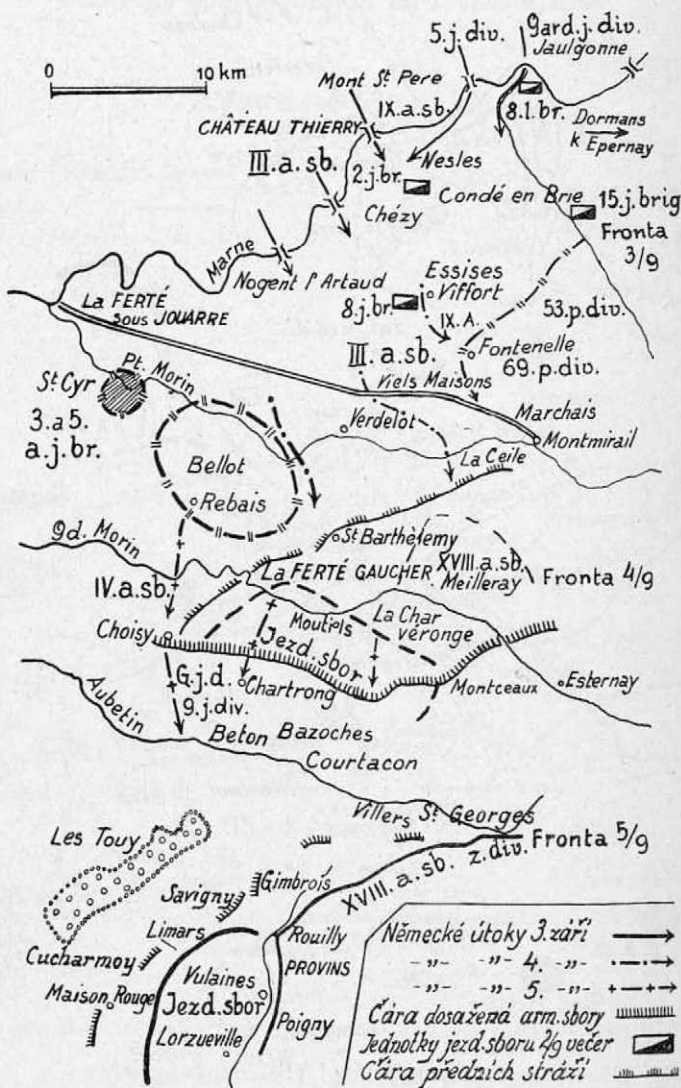
Operace zatímní jezdecké divise.

K. Alánku pplk. gšt. R. Kučery: Franc. jezdeckto ve svět. válce. — Část III.

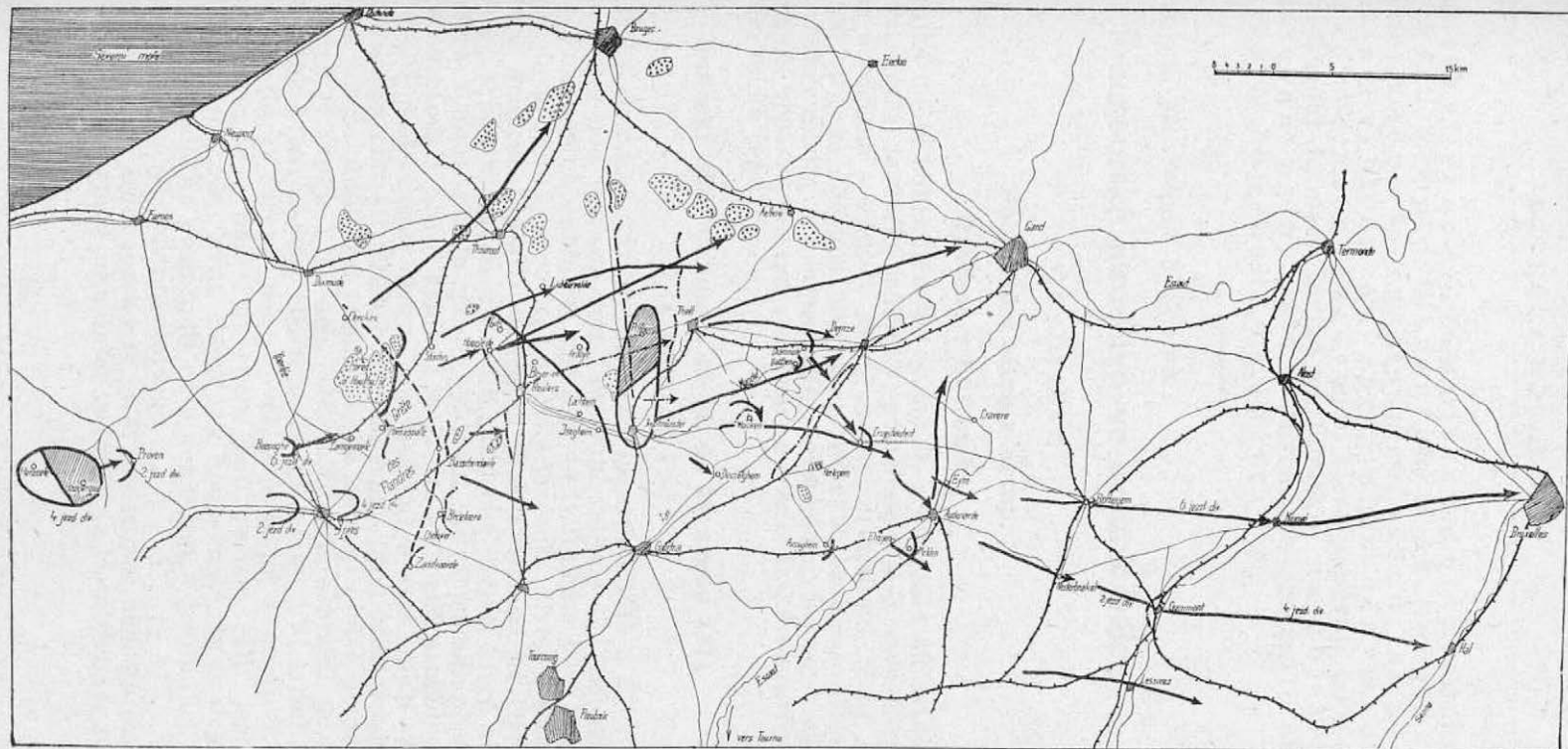
Vojenské rozhledy (Jezdecké rozhledy), roč. XII. (1931), čís. 10.

Operace jezdeckého sboru Conneau s V. armádou.

K článku pplk. gšt. R. Kučery: Franc. jezdectvo ve svět. válce. — část III.

Vojenské rozhledy (Jezdecké rozhledy), roč. XII. (1931), čís. 10.

K článku pplk. gšt. R. Kučery: Franc. jezdecktvo ve svět. válce. — Část IV.